

РЕШЕНИЕ

№ 97

гр. С.З., 16.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С.З., I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

при участието на секретаря Таня Д. Кемерова Митева като разгледа докладваното от Даниела К. Телбизова-Янчева Въззивно гражданско дело № 20265500500005 по описа за 2026 година

Производството е образувано по въззивна жалба, подадена от М. П. П. от гр. С.З., чрез адв. Д. Д. от АК – С.З. против Решение № 987 от 03.11.2025г., постановено по гр.д. № 2845/2025г. по описа на Районен съд – С.З..

Въззивникът обжалва първоинстанционното решение. Намира същото за неправилно, противоречащо на материалния закон, както и за необосновано, тъй като мотивите изложени от съда противоречат на установените факти по делото и излизат извън рамките на предявения иск. Счита, че за да бъде уважен така предявеният иск е следва. да бъде установено, че предадената сума от 1500 лева от въззиваемата на него е била дадена без основание. Намира за безспорен факт по делото, че Р. Т. е предала на него сумата в размер на 1500 лева и той я е получил, за да я предаде на майка си във връзка с подписания между тях предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот, която сума представлява част от договореното капаро. Твърди, че напълно необосновано първоинстанционният съд е приел, че така дадената сума е дадена без основание, като игнорирал безспорните факти, които го установяват. Счита, че неправилно съдът е приел, че сумата не можела да бъде получена от него, защото той нямал валидно пълномощно. На първо място твърди, че сумата е предадена и получена /на посоченото основание/, на второ място в правото съществува т.нар. мнимо представителство. Твърди, че мнимо представявания има право и само той може да каже дали приема или не действията извършени от негово име и в

настоящият случай той изрично е заявил, че е получил сумата. Счита, че посочените практики в решението на първоинстанционния съд са без значение за предявения иск и касаят съвсем други случаи и е без връзка с това дело.

Моли съда да постанови решение, с което да реши спора по същество и постанови решение по съществото на спора, с което да отхвърли предявения иск, като неоснователен и недоказан. Претендира присъждане на направените разноски пред двете инстанции.

Въззиваемата Р. Я. Т. не е депозирала писмен отговор. В с.з. чрез пълномощника си адв. М. изразява становище, че решението е правилно и законосъобразно, надлежно и подробно мотивирано с анализ на всички събрани по делото доказателства, поради което моли да бъде потвърдено. Моли да му бъдат присъдени направените разноски по делото, за което представя списък с разноските.

Съдът, като обсъди направените в жалбата оплаквания, извърши проверка на обжалвания съдебен акт, съгласно разпоредбата на чл.271 ал.1 от ГПК, при съвкупната преценка на доказателствата по делото, намери за установено следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал.1 от ГПК, изхожда от легитимирано лице, поради което същата се явява редовна и допустима.

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД.

Ищцата Р. Я. Т. твърди, че с ответника М. П. П. влезли в преговори за покупка на недвижим имот апартамент №17 на адрес гр.С.З., ул. „***** от 40,96 кв.м. от 10.02.2025г. обявен за 63000 евро. ОказА. се, че той е собственост на неговата майка Д.Е.П., но изцяло ответникът демонстрирал, че е собственик и водел всички преговори. След по-малко от седмица ответникът предложил предварителен договор за покупко-продажба без нотариални заверка и поискал капаро за имота. Едва тогава разбрала, че той е собственост на майка му. Заедно отишли до банкомат на ОББ и ищцата на два пъти изтеглила съответно 1000,00 лева по авторизационен код 590268, транзакция 53 и 500,00 лева върху бележка с авторизационен код 590269, транзакция 55 или общо 1500 лева, които му предала и за което той се подписал, че е получил сумата върху самите разписки за теглене от АТМ - на дата 10.02.2025г. Сумата, която му предала била според уговорка, че уж ще я предаде на майка си, която пък била представена като уж продавач по предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот - апартамент №17 на адрес гр. С.З., ул. „***** от 40,96 кв.м. от 10.02.2025г.

ОказА. се, че тази сума не е предадена на майка му, а тя била част от уж уговорено в договора капаро от 5000,00 евро. Д.Е.П. се отказала от продажбата, а двамата заедно обявили същият имот, офериран в А..БГ и в профила на ответника във Фейсбук с площ от 10 кв.м. в повече на стойност с 10500,00 евро по-скъп от обявената цена. Ищцата не е поемала към ответника задължение да му предава суми, а дадената сума от нея била такава без основания спрямо него. Ответникът и майка му спрели комуникация с нея и

се наА.жило да им пише на профилите в социалните мрежи без да има отговор от тяхна страна. Била в готовност да им преведе и останалата част от капарото и да закупи имота, но се оказА., че и тази част не била получена от продавача, посочен в предварителния договор. Поискала с телепоща № R PS 6000 0281OJ 5 от 02.06.2025г. недължимо предадената на М. П. сума да ѝ бъде върната, ведно с лихва за просрочие, но на 06.06.2025г. получила известие, че телепощата не е потърсена от получателя.

Моли съда да постанови решение, с което да осъди ответника да ѝ заплати сума от 1500,00 лева ведно със законна лихва върху тази сума от датата на подаване на иска в съда до окончателното ѝ изплащане.

В законоустановения срок по чл.131, ал.1 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, в който заема становище за недопустимост и неоснователност на иска.

Не оспорва подписа си върху представените две бележки и получаването на парите. Същите били предадени като част от дължимото капаро в размер на 5000 евро от ищцата по представения с исковата молба предварителен договор за покупко-продажба в качеството му на представител на продавача по предварителния договор. Впоследствие този договор бил прекратен от майка му, поради неизпълнението на ищцата да заплати цялата договорена като капаро сума в уговорения срок. Цялата сума следвА. да бъде заплатена при подписване на предварителния договор, но освен сумата от 1500,00 лева останалата много по-голяма част от задължението не било изпълнено до 26.03.2025г., когато майка му - Д.П. изпратила до ищцата нотариална покана, че прекратява договора поради виновно неизпълнение на задълженията от нейна страна. Съгласно договореното в този предварителен договор тя имала право да задържи получената като капаро сума /предадена от ответника още в същия ден в който я получил/, поради което тази сума не се дължала. Едва след като бил прекратен този договор с ищцата ответникът като пълномощник на майка си обявил отново имота за продажба, което било сторено на 27.05.2025г. Моли за отхвърляне на исковете.

Старозагорският районен съд с доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 4 ГПК е обявил за безспорни между страните обстоятелствата, както следва: че сумата от 1500,00 лева е получена от ответника, че има предварителен договор от 10.02.2025г. за покупко-продажба на недвижим имот, че предварителния договор от 10.02.2025г. за покупко-продажба на недвижим имот е прекратен с нотариална покана, че на 10.02.2025 г. ищцата и продавачката на имота са ходили двете до банката, но е имА. затруднения със заплащане на сумата за капаро и че на 13.03.2025 г. цената на имота в А..Бг е била променена.

От представения по делото предварителен договор от 10.02.2025 г. се установява, че ищцата и свидетелката Д.Е.П. са сключили предварителен договор за покупко-продажба на посочен недвижим имот /апартамент/ с цена от 63 000,00 евро - съществените уговорки на бъдещата покупко-продажба. Съгласно клаузите на предварителния договор, сключването на окончателния

договор следВА. да се извърши на 10.04.2025 г., а още в деня на подписване на предварителния договор ищцата следВА. да преведе по банков път сумата от 5000,00 евро на свидетелката. Поради обстоятелството, че ищцата не е заплатила сума от 5000 евро капаро на 10.02.2025 г. съгласно договореното между страните с нотариална покана от 27.03.2025 г. свидетелката развалила предварителния договор от 10.02.2025 г. - като причина било посочено, че капаро от 5000,00 евро не било заплатено на свидетелката при подписване на предварителния договор от 10.02.2025 г., нито по-късно. В нотариалната покана е посочено още, че след подписване на предварителния договор свидетелката и ищцата отишли заедно до банката, но ищцата нито успяла да извърши плащането на капарото, нито изпълнила обещанието си да плати на другия ден. Вследствие на това свидетелката е направила изрично изявление, че разваля сключения предварителен договор, тъй като ищцата не е заплатила капарото в уговорения срок, а именно при подписване на предварителния договор. Представено по делото е и нотариА. заверено пълномощно на ответника да се разпорежда с недвижимия имот от 28.04.2025 г.

За изясняване на обстоятелствата по дело е разпитана като свидетелка Д.П. /майка на ответника/, която твърди, че познава ищцата от сделка, която са направили - за покупко-продажба на апартамент през пролетта на 2025 г., на който свидетелката била собственик. Свидетелката и ищцата сключили предварителен договор първата като продава и втората като купувач. Съгласно сключения предварителен договор следВА. в деня на подписване на предварителния договор ищцата да преведе сумата от 5000,00 евро капаро. Свидетелката сочи, че ищцата и ответника /нейн син - изготвил договора/ отишли да преведат по банков път и по банкова сметка на свидетелката записана в договора сумата, но се оказА. че не успели. Ответникът като се върнал, казал на свидетелката, че не са могли да преведат договорената сума от 5000,00 евро ищцата успяла да изтегли 1500 лева и му ги дала на него. Свидетелката изрично казва, че ищцата ги е дала на ответника, защото той бил упълномощен. Свидетелката сочи, че не е казвала никога, че ищцата не ѝ е платила нищо, а напротив заявила, че е получила 1500 лева от ищцата. Потвърждава подписа си на нотариалната покана. Не била казвала никога, че ищцата и свидетелката заедно отишли двете до банката. Синът ѝ отишъл с нея до банката, а свидетелката не била ходила. Свидетелката твърди още, че ответникът ѝ предал сумата от 1500,00 лв., а когато подписвали предварителния договор били тя, ищцата и ответника в неговия офис. След предаването на 1500,00 лв., в рамките на няколко дни, ищцата и нейния син се разбрали тя да ги събере, да ги подготви и да ги преведе. Това се е случило понеже той щял да ходи с нея до банката, да я придружава, да не е сама. Свидетелката сочи, че писмено е упълномощила сина си и към 10 февруари 2025 г. имал писмено пълномощно за сделката. В начА.то имали комуникация с ищцата, след това тя отказала да вдига телефона и свидетелката повече не получила никаква сума освен тази част от капаро. Допълва, че за предаденото капаро издали и дали разписка на ищцата. Когато ищцата и ответника ходили

и изтеглили парите, предали същите на свидетелката в офиса, когато бил сключен предварителния договор, същия ден. Ответникът дал парите на свидетелката, дали й разписка, след това не я виждала.

Съгласно разпоредбата на чл. 55, ал. 1, предл. първо ЗЗД, който е получил нещо без основание или с оглед на неосъществено или отпаднало основание, е длъжен да го върне. С уреждане на института на неоснователното обогатяване законодателят е регламентирал общата забрана определено материално благо да преминава от патримониума на един правен субект в имуществения комплекс на друг правен субект без правно основание, т. е. без да е налице годеен юридически факт, който да поражда субективно право и корелативно нему правно задължение за това имуществено разместване. В този смисъл ирелевантно е обстоятелството дали това преминаване на имуществени блага от един патримониум в друг при липса на годеен юридически факт се дължи на виновно поведение на определен правен субект. Следователно, във фактическия състав, пораждащ правото да се иска връщане на дадено без правно основание или на равностойността на имущественото благо, което не е постъпило в имуществения комплекс на определен правен субект, не се включва субективен елемент - вината. Обогатяването на един правен субект за сметка на друг при липса на годеен юридически факт е от обективно естество и след като се установи това неоснователно имуществено разместване, имущественият баланс трябва да бъде възстановен.

Възникването на спорното материално право се обуславя от осъществяването на следните материални предпоставки - процесната сума да е излязла от патримониума на ищцата; тя да е постъпила в имуществения комплекс на ответника и това разместване на блага от имуществото на ищеца в патримониума на ответника да е без правно основание, т.е. без да е бил налице годеен юридически факт, без да е било възникнало задължение за заплащане на капаро на самия ответник в размер на сумата от 1500,00 лв.

С оглед на това в тежест на ищцата е да докаже факта на плащането, /факт, който не е спорен по делото/, а задължение на ответника е да установи, че е налице правнозначимо основание за получаването на сумата, респ. за задържането ѝ, като в тази връзка същият сочи едно фактическо и едно правно възражение, а именно, че от една страна процесната сума от 1500,00 лв. той е предал на своята майка /продавач по предварителния договор/ именно като капаро и от друга страна, че не е било необходимо негово упълномощаване, за да получи процесната сума, тъй като предварителния договор бил сключен от собственика на имота и получаването на сумата било единствено фактическо действие.

В трите хипотези на неоснователно обогатяване - начална липса на основание, отпаднало и неосъществено такова, предвижда като общ правопораждащ положителния факт на плащането, поради което и ищецът по иск на някое от тези правни основания доказва само настъпването на този факт, а в доказателствена тежест на ответника е да докаже съществуването на

основание да получи, съответно задържи извършеното плащане.

В хода на делото ищцата е заявила, че не поддържа основанието - даване на сума на ответника на отпадна. основание, поради което остава като предмет на делото единствено дали ответникът е получил суми без основание.

По делото пред първоинстанционният съд е безспорно установен факта на предаването на сумата от 1500,00 лв. от ищцата на ответника.

Не е установено по делото обаче тази сума от 1500,00 лв. да е била получена от майката на ответника /продавач по предварителния договор/, като настоящата инстанция напълно споделя подробните доводи, изложени от Старозагорския районен съд относно това обстоятелство, поради което и на основание чл.272 от ГПК препраща към тях.

По отношение на следващото правно възражение, че не е било необходимо упълномощаване на ответника, за да получи процесната сума, тъй като предварителния договор бил сключен от собственика на имота и получаването на сумата било единствено фактическо действие, въззивният съд също напълно споделя изложените подробни съображения от първоинстанционния съд, че това не е така, поради което също на основание чл.272 от ГПК препраща към тях.

В заключение следва да се посочи, че дори и ответника да беше установил че е получил 1500,00 лв. от ищцата като капаро по предварителния договор и е предал тази парична сума на своята майка, то същият е извършил това без да е налице упълномощаване и поради това получаването на паричната сума не е в изпълнение на сключения предварителен договор и остава получена от ответника сума без основание. Сключването на предварителния договор лично от свидетелката П.а като собственик на имота не означава, че ответникът има правото да получи каквото и да е изпълнение по този договор.

Следва да се посочи още нещо - в случая дори е невъзможно майката на ответника да потвърди като изпълнение получаването на сумата от 1500,00 лв. от ответника със своите свидетелски показания, в които както бе посочено по-горе противоречат напълно на направеното от нея изявление в нотариалната покана, тъй като предварителния договор се сключва в писмена форма /чл. 19, ал. 1 ЗЗД/ и следователно упълномощаването за сключване на договори /а и неговото изпълнение също следва да е в писмена форма /чл. 37 ЗЗД/. Съгласно практиката на ВКС по аргументи от разпоредбите на чл. 42, ал. 2 и чл. 37 ЗЗД конклюдентно действие за потвърждаване на сключен договор от лице без представителна власт е изключено в случаите, при които за упълномощаването за сключване на договора е предвидена форма. Щом за договора законът е изисквал особена форма, в същата форма е трябвало да бъде дадено упълномощаването за сключването му и, респективно, в същата форма е следвало да бъде изразено и потвърждаването. В случая не само няма писмено потвърждаване от свидетелката П.а, че ответникът като неин пълномощник е получил 1500,00 лв. капаро, но в нотариалната покана тя изобщо не сочи, че до нея е достигнала каквото и да е изпълнение по

предварителния договор.

Поради изложените съображения въззивният съд намира, че предявения от ищцата иск по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати сумата от 1500 лв., получена без основание е основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен изцяло. Правилен е изводът на СРС, че сумата би била дадена с основание ако същата е предоставена на майката на ответника по делото. Ответната страна в производството няма основание да получи сумата. Същият не представлява интереса на своята майка, както се твърди в последствие, с оглед интересите на производството, тъй като на него му е издадено пълномощно за съвсем друга сделка два месеца след осъществяването на процесното предаване на сумата. Това е анализирал внимателно първостепенният съд и е изложил изключително подробни мотиви в тази връзка, достигайки до извода че предявеният иск е основателен и доказан.

Неоснователни са възраженията, които прави въззивника, а именно, че така дадените пари от Р. Т. на М. П. не са дадени без основание, а във връзка с подписания между Р. Т. и майката на М. П. предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот, който всъщност представлява част от уговореното в този договор капаро.

От събраните по делото доказателства по безспорен начин се установява, че процесната сума не е част от капарото, а е получена от ответника М. П. П. без основание, поради което същия следва да я върне на ищцата.

Предвид гореизложените съображения, въззивният съд намира, че обжалваното решение е правилно и законосъобразно. При постановяването му не са допуснати нарушения на материалния и процесуалния закони, които да налагат отмяната му, поради което следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на делото – неоснователност на въззивната жалба следва въззивникът да бъде осъден да заплати на въззиваемата направените разноски за настоящата инстанция, които видно от представения списък с разноските по чл.80 от ГПК са в размер на 207,07 евро – заплатено адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

Мотивиран от гореизложеното, Окръжният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 987 от 03.11.2025г., постановено по гр.д. № 2845/2025г. по описа на Районен съд – С.З..

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК М. П. П., ЕГН: *****, с постоянен адрес: в гр. С.З., ул. *****, да заплати на Р. Я. Т., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. С.З., ул. „*****” сумата в размер на 207,07 евро /двеста и седем евро и седем евроцента/, представляваща

направените разноси по делото за въззивната инстанция.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____